

písemného posledního pořízení zůstavitelova ze dne 7. března 1916 jeho universálním dědicem. Ježto poslední pořízení ze dne 7. března 1916 bylo po té prohlášeno neplatným, přihlásila se zůstavitelova matka k pozůstalosti ze zákona. Pozůstalostní soud přijal dědickou přihlášku na soud, rekursní soud nevyhověl stížnosti manželky zůstavitelovy a napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací soud sdílí názor rekursního soudu, že zákonný dědic, odmítuvší dědictví nikoliv bezpodmínečně, nýbrž jen ve prospěch dědice ze závěti, který v tomto případě nebyl zároveň dědicem zákonným, smí se přihlásiti k dědictví ze zákona, pakliže ona poslední vůle byla potom pořadem práva prohlášena za neplatnou, a nastoupiti má posloupnost zákonná. Onu potomní dědickou přihlášku nelze pokládati za odvolání projevu, jímž se kdo vzdal bezpodmínečně dědictví a neporušuje se tím zásada §§ 806—809 obč. zák., že přihláška dědická neb odmítnutí dědictví jest neodvolatelná. Zde je stav ten, že projev zákonného dědice, jímž se vzdal dědických práv výslovně jen ve prospěch dědice ze závěti, stal se pro řízení pozůstalostní — otázky hmotného práva nepřicházejí tu v úvahu — bezpředmětným a právně bezvýznamným tím, že poslední vůle, jež byla jediným důvodem dědického práva osoby, v jejíž prospěch se vzdání stalo, prohlášena byla za neplatnou. Stěžovatelka vyslovuje názor, že i v tomto případě má býti delace považována za nestavší se a že dědictví připadá ostatním spoludědicům nebo zákonným dědicům a dovolává se mimo jiné Krainz-Ehrenzweiga, jež však necituje úplně. Neboť tento ve svém »Systemu rakouského občanského práva V. vyd. díl 2, část II. str. 428 též praví, že vzdání se dědictví ve prospěch třetího zpravidla není vzdáním se dědictví ve vlastním slova smyslu, nýbrž zcizením dědického práva dle §u 1278 obč. zák. Ale zde nejde o řešení právních otázek hmotného práva vůbec, nýbrž jen o otázku ryze formelní. Není-li v pozůstalostních spisech bezpodmínečné vzdání se dědictví, neměl ovšem soudce pozůstalostní po rozumu §u 122 nesp. říz. příčiny, by nepřijímal na soud dědickou přihlášku Františky V-ové ze zákona. Nemohlo býti proto dovolacímu rekursu vyhověno. K dalším vývodům stěžovatelky se podotýká, že v rámci §u 122 nesp. říz. nemůže též přijíti v úvahu otázka, zda nezletilý Václav V. nabyt z onoho podmíněného vzdání se práv dědických jako nástupce Františky V-ové nějakého hmotného nároku na pozůstalostní jmění, čili nic.

Čís. 4337.

Věřitel, jemuž byla přikázána k vybrání pohledávka již zaplacená, nemůže se dovolávat §u 469 obč. zák.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv I 580/24.)

Pro Marii V-ovou vázla na nemovitosti žalovaných pohledávka 27.000 Kč. Dříve ještě, než bylo pro žalobce vloženo na pohledávku onu exekuční zástavní právo, byla pohledávka Marii V-ové zaplacená. Žaloba, domáhající se na žalovaných, by pohledávka byla dle Šu 307 ex. ř. složena na soudě, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Je-li zjištěno, že pohledávka byla zcela zaplacená dříve, než byla na ni vedena exekuce, nemůže se žalobce odvolávat na § 469 obč. zák., ježto neuplatňuje dle Šu 308 ex. ř. svého práva, nýbrž právo Marie V-ové, a nemá proto proti poddlužníku více práv, než Marie V-ová sama. Na tomto stanovisku, hájeném judikátem čís. 188 nebylo III. dílčí novelou (k § 469) ničeho změněno, jak vyplývá najmě ze srovnání Šu 469 a 1446 obč. zák. v jich novém doslovu, ježto tento § uvádí výslovně převod zástavního práva exekucí, kdežto onen v tomto směru mlčí, z čehož plyne, že § 469 obč. zák. neplatí pro exekuční nabytí zástavního práva, pročez věřitel, jemuž byla pohledávka přikázána, nemůže se dovolávat Šu 469 obč. zák. (materiale k III. dílčí novele str. 182).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání

D ů v o d y:

Dovolání nemá pravdu v tom, že judikátu bývalého Nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 13. ledna 1909 Rv V 2049/8, kniha judikátů 188, nelze se již dovolávat, poněvadž pochází z doby před účinností třetí dílčí novely k obč. zák., neboť, jak správně odůvodnil odvolací soud, nebylo touto novelou v uvedeném směru na věci ničeho změněno. Lze připustiti, že před třetí dílčí novelou nebyla ještě známa tak zv. vlastnická hypoteka, ale dovolání přehlíží, že podle nyní platného práva smí s uvolněnou hypotekou podle Šu 469 obč. zák. nakládati jen vlastník sám a že zasahování věřitelů v toto právo vlastníka je nepřipustným, jelikož by mařilo účel tohoto oprávnění nakládati s hypotekou a využití takto podle potřeby poznovu reálního úvěru. Že exekuční nabytí zástavního práva, ať k zajištění ať k uspokojení nemůže se dovolávat důvěry ve veřejné knihy, bylo ostatně také dovolacím soudem již opět vysloveno (viz rozhodnutí ze dne 24. února 1920 Rv II 298/19, ze dne 2. října 1923 R II 386/23 čís. sb. 2987 a ze dne 23. dubna 1924 Rv I 320/24).

Čís. 4338.

Pojišťovací smlouva.

Strany mohou ujednati, že lhůta Šu 19 (2) pojišť. zák. jest propadnou. V takovém případě jest počítati lhůtu, na kterou jest nárok z pojišťovací smlouvy obmezen, ode dne, kdy poškozující událost nastala, nikoliv teprve ode dne, kdy pojistník o škodě zvěděl.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv I 1179/24.)

Žalující firma odevzdala zasílatelské firmě B. zboží do Sarajeva a přikázala jí pojistiti zboží proti nebezpečí ztráty, zničení a poškození